

Club Astrid LIES PAUWELS / VICTORIA FOTO PHILE DEPRez

kijkervaring kan inbrengen en kan zeggen: als je het zo doet, garandeer ik je dat het publiek het niet pikt of wordt het oninteressant. Een enkele keer, voornamelijk met jonge regisseurs, werd er wel eens naar me geluisterd, maar vaak werd er – tot schade en schande – niet op mijn voorstellen ingegaan.

Wat ik nooit gedaan heb, is na de première mijn ex-collega's recensenten achterna lopen om hen uit te horen of de voorstelling te verdedigen. Als ik vond dat ze niet te verdedigen viel, deed ik dat ook niet. Ik denk dus niet dat ik me als dramaturg totaal anders gedragen heb dan als recensent.

Het grote verschil zit natuurlijk in de

wijze waarop je je verdiept in een tekst, de mogelijke analyses die je maakt, de interpretaties van de woorden, de strategieën voor de voorstelling, de beeldtaal die er rond een tekst bestaat. Het studiewerk dat je kan uitvoeren is natuurlijk diepgaander dan wat je in de krant of op de radio kan doen: daarvoor heb je in die media geen tijd. Als dramaturg ga je met die studie het programmaboekje op een interessante manier stofferen; ik vond dat ik dat moest doen door een persoonlijke analyse en visie op het stuk. Het was alleen spijtig dat op het moment dat je aan het programmaboekje werkte, de repetities allang begonnen waren. Ik merkte dan dat ik ook op intellectueel

niveau bij de makers soms tegen muren aanliep. Ze werden vaak doodsbang bij die analyses: ofwel konden ze er zelf niet bij, ofwel waren ze bevreesd in een te intellectueelisch vaarwater terecht te komen, terwijl het enkel suggesties waren, lijnen waarlangs je een verhaal zou kunnen vertellen. ●

* Wim Van Gansbeke bezorgde de redactie dit sonnet met 'Envoi' toen hij inging op de vraag om een inleiding te schrijven op de tekstenbundeling van Marianne van Kerkhoven, *Van het kijken en van het schrijven. Teksten over theater*, Uitgeverij Van Halewyck, 2002.